

Seat No. : _____

NK-103

November-2013

B.A. (Sem.-V)

CC-302 : Economics

(International Economics)

Time : 3 Hours]

[Max. Marks : 70

1. નીચેનામાંથી કઈ સ્થિતિમાં આંતરરાષ્ટ્રીય વેપાર અસ્તિત્વમાં આવે છે ? શા માટે ? આકૃતિની મદદથી સમજાવો. **14**

Under which of the following conditions does International Trade take place ? Why ?
Explain with the help of diagram.

- (a) સમાન ખર્ચ તફાવત
Equal Cost Difference
- (b) નિરપેક્ષ ખર્ચ તફાવત
Absolute Cost Difference
- (c) તુલનાત્મક ખર્ચ તફાવત
Comparative Cost Difference

અથવા/OR

- (a) આંતરરાષ્ટ્રીય વ્યાપારના નિરપેક્ષ લાભો સમજાવો.
Explain the absolute advantages of International Trade.
- (b) વ્યાપારની શરતોનાં વિવિધ ખ્યાલોની ચર્ચા કરો.
Discuss the various concepts of terms of trade.

2. સંરક્ષણની તરફેણની (1) બાળઉદ્યોગ અને (2) રોજગારી અંગેની દલીલોની ચર્ચા કરો. **14**
Discuss : (1) Infant Industry and (2) Employment Arguments in favour of protection.

અથવા/OR

ટૂંકનોંધ લખો :

Write short note on :

- (1) ટ્રીપ્સ (TRIPS) અને ટ્રીમ્સ (TRIMS)
TRIPS and TRIMS
- (2) ગેટ (GATT) અને ભારત
GATT and india

3. સ્થિર વિનિમય દર એટલે શું ? સ્થિર વિનિમય દરની નીતિની તરફેણ અને વિરુદ્ધની દલીલો વર્ણવો. 14
Define Fixed Exchange Rate and describe the argument for and against the Fixed Exchange Rate Policy.

અથવા/OR

વિનિમય દર નિર્ધારણ અંગેના માંગ અને પુરવઠાના સિદ્ધાંતની સમજૂતી આપો.
Explain the theory of demand and supply for the determination of Rate of Exchange.

4. સમજાવો : 14
Explain :
(a) વેપારતુલા અને લેણદેણતુલા વચ્ચેનો તફાવત
Difference between Balance of Trade and Balance of Payments.
(b) લેણદેણની તુલામાં અસમતુલાના કારણો
Causes of disequilibrium in balance of payments.

અથવા/OR

લેણદેણની તુલાની ખાધ દૂર કરવાના નાણાંકીય અને બિનનાણાંકીય ઉપાયોની ચર્ચા કરો.
Discuss the monetary and non-monetary steps for the removal of deficit in balance of payments.

5. (a) યોગ્ય વિકલ્પ પસંદ કરો : 10
Choose the correct option :
(1) આંતરરાષ્ટ્રીય વેપારનો સાધન-પ્રમાણનો સિદ્ધાંત _____ આપ્યો છે.
(a) પ્રો. રિકાર્ડો
(b) પ્રો. હેક્સર-ઓહલીન
(c) પ્રો. પીગુ
Factor Endowment theory of International trade is given by _____
(a) Prof. Ricardo
(b) Prof. Heckscher-Ohlin
(c) Prof. Pigu
(2) વ્યાપારની શરતોમાં સમતુલા નિર્ધારીત કરવા માટે પ્રો. જે.એસ. મિલે _____ નો ખ્યાલ રજૂ કર્યો છે.
(a) પારસ્પરિક માંગ (b) સાધન પરિમાણ (c) માંગ-પુરવઠા
The term _____ introduced by Prof. J.S. Mill to explain the determination of the equilibrium in terms of trade.
(a) Reciprocal demand
(b) Factor-Endowment
(c) Demand supply

- (3) “ગેટ”નું આઠમું રાઉન્ડ _____ રાઉન્ડ તરીકે ઓળખાય છે.
 (a) ઉરુગ્વે (b) IMF (c) માર્શલ
 The eighth round of GATT is known as _____ round.
 (a) Uruguay (b) IMF (c) Marshall
- (4) વિશ્વ વ્યાપાર સંગઠન (WTO)ની રચના માટે _____ રાઉન્ડ મહત્વનું પુરવાર થયું છે.
 (a) જનીવા (b) ઉરુગ્વે (c) ચીન
 It was _____ round which ultimately led to the formation of the World Trade Organization (WTO)
 (a) Geneva (b) Uruguay (c) China
- (5) (WTO) વિશ્વ વ્યાપાર સંગઠનની સ્થાપના _____ માં થઈ.
 (a) 1990 (b) 1995 (c) 1998
 World Trade Organisation (WTO) came in to force from _____.
 (a) 1990 (b) 1995 (c) 1998
- (6) મુક્ત બજારમાં પરિવર્તનશીલ વિનિમય દર વિદેશી હુંડિયામણના _____ દ્વારા નક્કી થાય છે.
 (a) માંગ (b) પુરવઠા (c) માંગ અને પુરવઠા
 In a free market, the Flexible exchange rates are determined by _____ of foreign currency.
 (a) Demand (b) Supply (c) Demand and Supply
- (7) સમખરીદશક્તિના સિદ્ધાંત મુજબ સમતુલિત વિનિમયદર નીચેના સૂત્રની મદદથી શોધવામાં આવે છે :
 According to Purchasing power parity theory to calculate the equilibrium exchange rate the following formula is used :
 (a) $R_t = R_{t_1} \times \frac{P_1}{P_2}$ (b) $R_t = R_{t_0} \times \frac{P_1}{P_2}$ (c) $R_t = R_{t_0} \times \frac{P_2}{P_1}$
- (8) _____ ની પ્રથામાં વિદેશી હુંડિયામણની અનામતો રાખવાની આવશ્યકતા રહેતી નથી.
 (a) સ્થિર વિનિમય દર
 (b) તરતા વિનિમય દર
 (c) પરિવર્તનશીલ વિનિમય દર
 Under the system of _____ there is no need for foreign exchange reserves.
 (a) Fixed exchange rates
 (b) Floating exchange rates
 (c) Flexible exchange rate

- (9) લેણદેણની તુલાના _____ વિભાગ છે.
(a) 2 (b) 3 (c) 4
(BOP) Balance of Payments has _____ accounts.
(a) 2 (b) 3 (c) 4

- (10) લેણદેણની તુલાનો હિસાબ _____ ના સિદ્ધાંત મુજબ લખવામાં આવે છે.

- (a) એક નોંધી નામા પદ્ધતિ
(b) દ્વિનોંધી નામા પદ્ધતિ
(c) ઉપરનામાંથી એકપણ નહીં

The balance of payments account is written on the basis of the principle of _____.

- (a) Single entry book keeping
(b) Double entry book keeping
(c) None of the above

- (b) નીચેના વિધાનો સાચાં છે કે ખોટા તે જણાવો. 4

Determine that the statements given below are true or false :

- (1) પારસ્પરિક માંગ બંને દેશોની પરસ્પરની વસ્તુની માંગની મજબૂતાઈ અને મૂલ્ય સાપેક્ષતા ઉપર આધારિત છે.

Reciprocal demand depends upon the strength and elasticity of each country's demand for the other country's product.

- (2) મુક્ત વ્યાપાર કુગાવાનું સર્જન કરે છે.

Free trade leads to monopoly.

- (3) જકાત એ આયાત અને નિકાસ થતી વસ્તુઓ પરનો કર છે.

A tariff refers to import duties and export duties

- (4) પરિવર્તનશીલ વિનિમયદર એટલે અસ્થિર વિનિમયદર

Flexible rate of exchange means unstable exchange rate.